

Internationella löner för industriarbetare

Löner och löneutveckling år 2000–2006 för
industriarbetare i 34 länder

Löne- och välfärdenheten

Författare: MATS LARSSON

Innehåll

Sammanfattning	2
1 Inledning	6
2 Dataunderlag och metod.....	7
3 Lön för arbetad tid.....	9
4 Lönekostnad	11
5 Arbetskostnad	13
6 Andel lön och arbetsgivaravgifter.....	15
7 Löneutveckling år 2000-2006.....	17

Tabellbilaga

Tabell 1	Lön för arbetad tid, lönekostnad och arbetskostnad per timme i svenska kronor och nationell valuta år 2006
Tabell 2	Förändring (nominell och real) av lön och arbetskostnad. Nationell valuta år 2006
Tabell 3	Förändring (nominell och real) av lön och arbetskostnad. Nationell valuta år 2000-2006
Tabell 4	Växelkurser och inflation år 2006

LO / Löne- och välfärdsenheten – Mars 2008

För ytterligare information kontakta
Mats Larsson, telefon 08-796 28 11

Sammanfattning

Lönerna i Sverige är bland de högsta i världen även om Sverige inte längre kvalar in bland topp tio. De senaste sex åren har lönerna i Sverige ökat något mindre än i flertalet andra länder. Reallönerna (nominell löneökning minus inflation) har dock ökat mer i Sverige än i de flesta andra länder. Vad gäller hela arbetskostnaden (lön och arbetsgivaravgifter) så ligger dock Sverige alltså i den absoluta världstoppen.

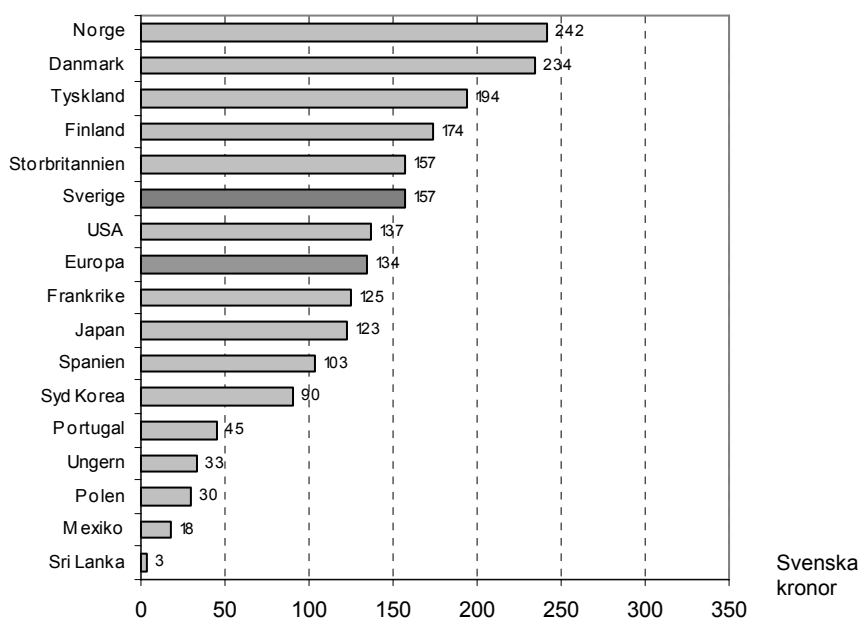
Detta visar en studie av löner och arbetskostnader för industriarbetare i 34 olika länder år 2000-2006.

Lönekostnad

Lönekostnaden per timme för en industriarbetare i Sverige är 157 kronor. Det är betydligt lägre än i många andra länder i framförallt norra Europa men samtidigt klart över genomsnittet för hela Europa som är 134 kronor. Genomsnittet för Europa dras ner betydligt av de låga lönekostnaderna i Östeuropa, bland annat Polen och Ungern.

De lägsta lönerna finns dock i fattiga länder i Asien och Sydamerika. Lägst är lönerna i Sri Lanka där lönekostnaden för en industriarbetare endast är 3 kronor och 50 öre i timmen. Det motsvarar 2,2 procent av lönekostnaden i Sverige.

Lönekostnad per timme för industriarbetare år 2006

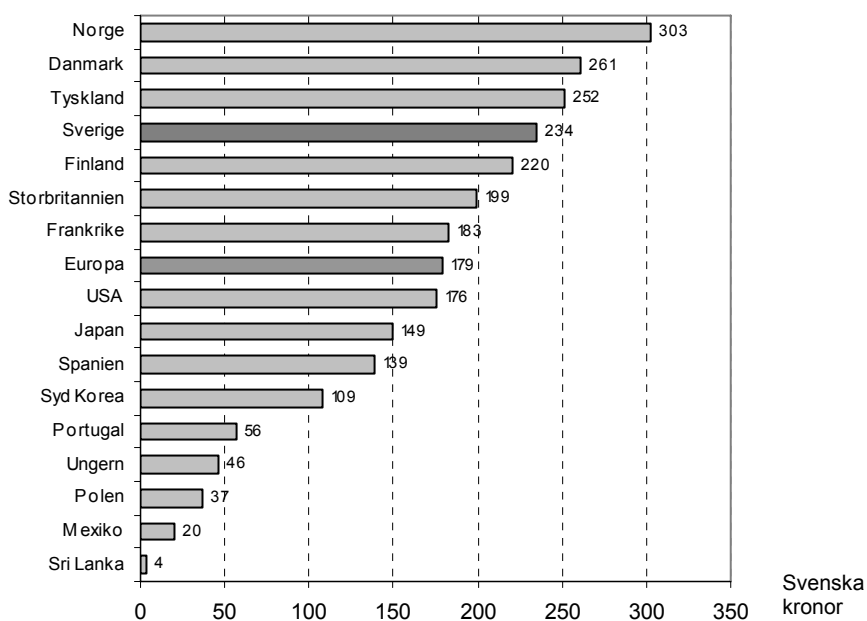
Arbetskostnad

Vad gäller hela arbetskostnaden, lönekostnad plus arbetsgivaravgifter, blir bilden något annorlunda än när bara lönekostnaden jämförs. I Sverige är arbetskostnaden för industriarbetare 234 kronor per timme. Det är den 6e högsta bland de 34 länderna som jämförs. Högst arbetskostnad har Norge med hela 303 kronor närmast följt av Danmark och Tyskland. Genomsnittet för Europa är 179 kronor, alltså betydligt lägre än i Sverige.

En förklaring till att Sverige hamnar högre när hela arbetskostnaden jämförs är att mycket av det som i Sverige ingår i arbetsgivaravgifterna i andra länder i stället betalas ut direkt som lön till den anställde som sen på egen hand får betala olika försäkringar och pensionsavgifter.

Liksom vad gäller lönekostnader så är det bara Australien, Kanada, USA, och Japan utanför Europa som har arbetskostnader i nivå med Europa. Lägst är arbetskostnaden i Sri Lanka, endast 4 kronor och 6 öre.

Arbetskostnad per timme för industriarbetare år 2006

Löneutveckling 2000-2006

I Sverige ökade lönekostnaden för industriarbetare med 21 procent år 2000-2006. Det innebär att lönerna ökat mindre i Sverige än i de flesta andra länder. Lönerna har dock ökat mer i Sverige än i flera av våra grannländer, exempelvis Danmark och Tyskland.

Mest har lönerna ökat i Ungern och Syd Korea, 77 respektive 72 procent, men även i låglöneländerna Sri Lanka och Mexiko har lönerna ökat relativt mycket.

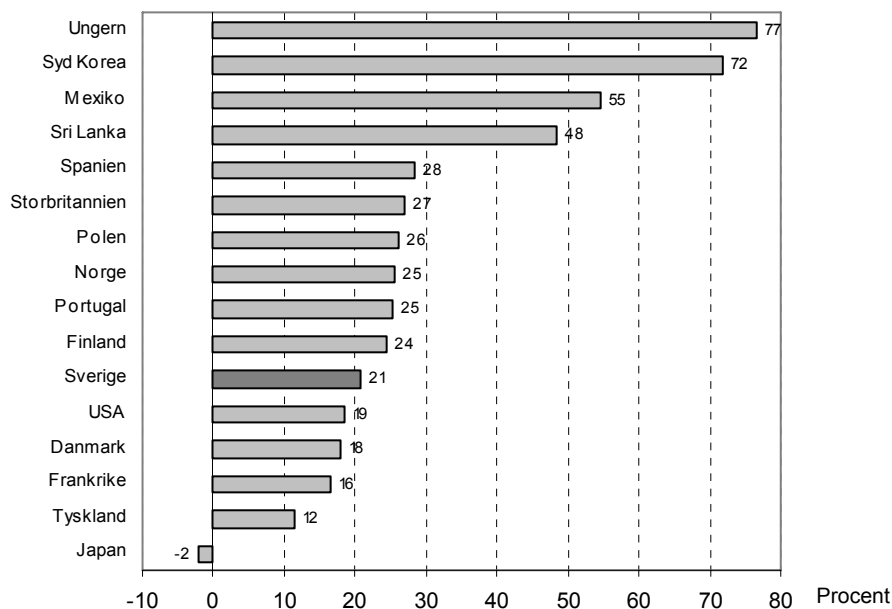
Minst har lönerna ökat i Japan och Hong Kong. I Japan har lönerna till och med minskat med två procent.

Real löneutveckling 2000-2006

Den reala löneutvecklingen visar hur mycket av den nominella löneökningen som blir kvar när inflationen räknats bort. I Sverige ökade reallönen för industriarbetare med tio procent år 2000-2006. Det vill säga att knappt hälften av den 21 procent stora nominella löneökningen enligt ovan blev kvar efter att inflationen räknats bort.

Även i de flesta andra länder har lönerna ökat betydligt mindre reallt än nominellt. Inte minst gäller det Sri Lanka där inflationen ökat mer än vad lönerna ökat med följden att reallönerna minskat med två procent

Förändring av lönekostnad år 2000-2006

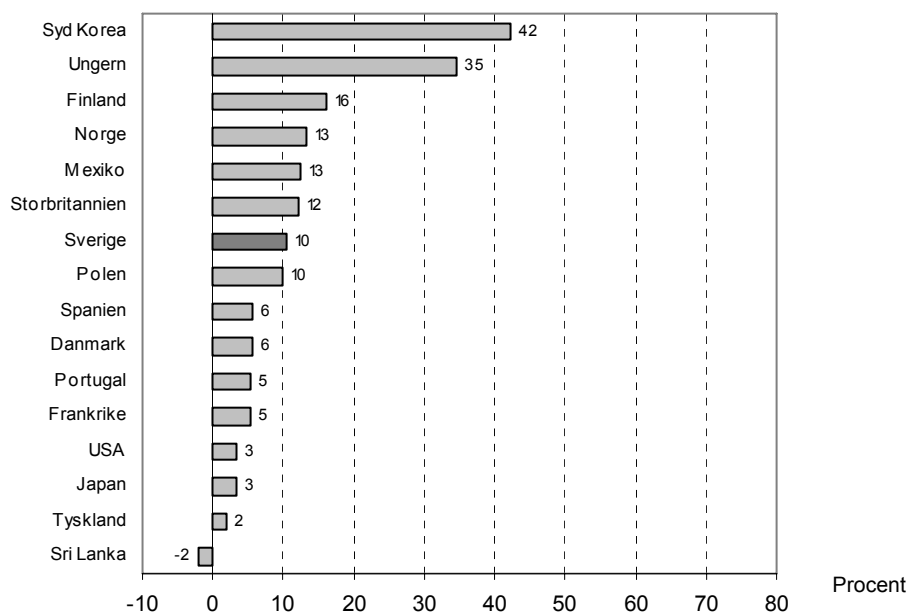

Även i bland annat Tyskland, USA och Kanada har den reala löneutvecklingen bara blivit några enstaka procent trots nominella löneökningar på mellan 12-19 procent.

Men i några länder har reallönerna ökat kraftigt. Mest ökade reallönerna i Syd Korea och Ungern, 42 respektive 35 procent. Dagens låga löner i dessa länder ökar alltså i rask takt såväl nominellt som realt och närmar lönerna i Sverige.

Real förändring av lönekostnad år 2000-2006

Real förändring = Nominell förändring minus inflation

1

Inledning

Att jämföra lönestatistik för olika länder är inte enkelt. Skillnaden är ofta stor mellan länderna vad gäller statistikens kvalitet, tillgänglighet och jämförbarhet. I många länder redovisas inte någon offentlig lönestatistik över huvudtaget och för de länder som redovisar lönestatistik så finns ingen gemensam standard för vare sig insamlingsmetoder, beräkningsmetoder eller lönebegrepp. Trots detta görs en rad sammanställningar av internationell lönestatistik av bland andra Eurostat, OECD, ILO och US Department of Labour. I föreliggande rapport är det sammanställningen av US Department of Labour som används då den bedöms vara den bästa vad gäller jämförbarhet mellan olika länder.

Arbetare inom tillverkningsindustrin i 34 länder

US Department of Labour redovisar löne- och arbetskostnader för arbetare inom tillverkningsindustrin i 34 olika länder för åren 1975-2006. Föreliggande studie är dock avgränsad till åren 2000-2006.

De 34 länder som ingår i sammanställningen representerar alla världsdelar utom Afrika. De flesta av länderna är från Europa eller medlemsländer i OECD. Från länder i fattiga delar av världen är det betydligt svårare att få fram vederhäftig lönestatistik men det finns några undantag och dessa får här representera de lönenivåer som gäller i liknande länder.

2

Dataunderlag, syfte och metod

Rapporten syftar till att ge en övergripande bild av nivåer och utveckling av löner och arbetskostnader i olika länder med utgångspunkt från vad som gäller i Sverige.

Dataunderlag

Rapporten grundar sig på statistik sammanställd av USA:s Arbetsmarknadsdepartement - US Department of Labour - och deras enhet för arbetsmarknadsstatistik -Bureau of Labour Statistics (BLS).

Arbetare inom tillverkningsindustrin i 34 länder

Statistiken omfattar data gällande löner och arbetskostnader för arbetare inom tillverkningsindustrin i 34 länder för åren 1975-2006.

Löne- och kostnadsbegrepp

BLS redovisar tre löne- och kostnadsbegrepp - lön för arbetad tid, lönekostnad och arbetskostnad. Dessa definieras enligt följande:

Lön för arbetad tid: Tid- o prestationslön, rörliga tillägg (OB-/skifttillägg m.m.) och övertidsersättning.

Lönekostnad: Lön för arbetad tid och lön för *ej* arbetad tid. I lön för *ej* arbetad tid ingår helglön, semesterlön, sjuklön och andra kontanta ersättningar eller förmåner.

Arbetskostnad: Lönekostnad och arbetsgivaravgifter. I arbetsgivaravgifter ingår sjuk- och arbetsskadeförsäkring, pensioner med mera.

Vilket av dessa tre begrepp som är mest relevant att jämföra beror på vilket syfte jämförelsen har. Lön för arbetad tid och lönekostnad är kanske främst av intresse utifrån en löntagares synvinkel medan en arbetsgivare troligen är mest intresserad av hela arbetskostnaden.

Oavsett vilket syfte jämförelsen har så bör noteras att det kan vara stora skillnader mellan länderna i vad som räknas som lön respektive arbetsgivaravgift. Kostnader för till exempel försäkringar som i Sverige ingår i arbetsgivaravgifterna betalas i andra länder ut som lön och den anställde förutsätts själv betala sin försäkring.

I rapporten redovisas alla tre löne- och kostnadsbegrepp var för sig.

Beräkning av löneutveckling

Lönernas utveckling över tiden beräknas här på lönekostnaden. Orsaken till att just lönekostnaden valts till detta är att lön för arbetad tid ej redovisas för fyra av de 34 länderna samt att arbetskostnaden till stor del består av delar som regleras via lagstiftning och alltså inte direkt har med löntagarnas löneutveckling att göra.

Nominell och real löneutveckling

Lönekostnadens förändring redovisas såväl nominellt som Realt. Real löneutveckling är lika med nominell löneutveckling minus inflation. Detta har beräknats genom att deflatera lönekostnaderna med implicitprisindex (IPI) eller konsumentprisindex (KPI) för de länder IPI inte finns tillgängligt.

Svenska arbetskostnadsindex

Exakt vilka källor statistiken kommer från för respektive land framgår inte av BLS sammanställning. Inte heller redovisar BLS några exakta definitioner för respektive land. För Sveriges del är dock statistiken hämtad från Statistiska centralbyrån och deras beräkning av arbetskostnadsindex för arbetare och tjänstemän i privat sektor. I tabell 2.1 redovisas vad som ingår i de olika begreppen för Sveriges del.

Tabell 2.1 Arbetskostnad i kronor per timme för arbetare inom verkstadsindustrin. AKI december 2006

Lön och arbetskostnad	Kronor per timme
Lön för arbetad tid	133,1
Helglön	4,9
Semesterlön	20,1
Lön för ej arbetad tid, sjuklön, ersättningar, förmåner	3,8
Summa lön för arbetad och ej arbetad tid	161,9
Kostnad för kompletterande pensionsförmåner	6,7
Andra kollektiva avgifter	3,6
Summa arbetsgivaravgifter enligt avtal	10,3
Sjukförsäkringsavgift	14,4
Ålderspension, efterlevnads pension	19,3
Arbetsmarknadsavgift	7,2
Övriga lagstadgade arbetsgivaravgifter	4,7
Summa arbetsgivaravgifter enligt lag	45,5
Särskild löneskatt	1,4
Allmän löneavgift	7,1
Summa arbetskostnader	226,2

3

Lön för arbetad tid

Lön för arbetad tid motsvarar vad den anställde får i lön för all den tid hon eller han arbetar. Det vill säga såväl arbete på ordinarie arbetstid som på övertid. Likaså ingår all ersättning som är kopplade till arbetad tid, till exempel tillägg för arbete på obekväm arbetstid eller skiftersättning.

Lön för arbetad tid

Tid o prestationslön, rörliga tillägg (OB-/skifttillägg m.m.) och övertidsersättning.

Sverige klart över genomsnittet i Europa

I Europa är lönerna högst i länderna i norra och mellersta Europa medan lönerna är betydligt lägre i östra och södra Europa. I Sverige är lönen för arbetad tid 133 kronor vilket är klart över de 106 kronor som är genomsnittet för Europa, det vill säga de 20 Europeiska länder som ingår i undersökningen (se diagram 3).

Högst löner i Norge och Danmark

Lönerna är dock högre i flera av våra närmaste grannländer och högst är lönerna i Norge och Danmark. Dessa två är i en klass för sig med timlöner på hela 203 respektive 188 kronor. Närmast därefter kommer Schweiz och Tyskland där lönen för arbetad tid är 148 respektive 146 kronor.

Lägst löner i Östeuropa och Portugal

Lägst löner i Europa har de östeuropeiska länderna. Lägst är lönen i Polen, 22 kronor, tätt följt av Ungern och Tjeckien, 25 respektive 30 kronor. Men även i Sydeuropa är lönerna låga jämfört med Sverige och i Portugal är lönerna endast 35 kronor.

Australien i topp i övriga världen

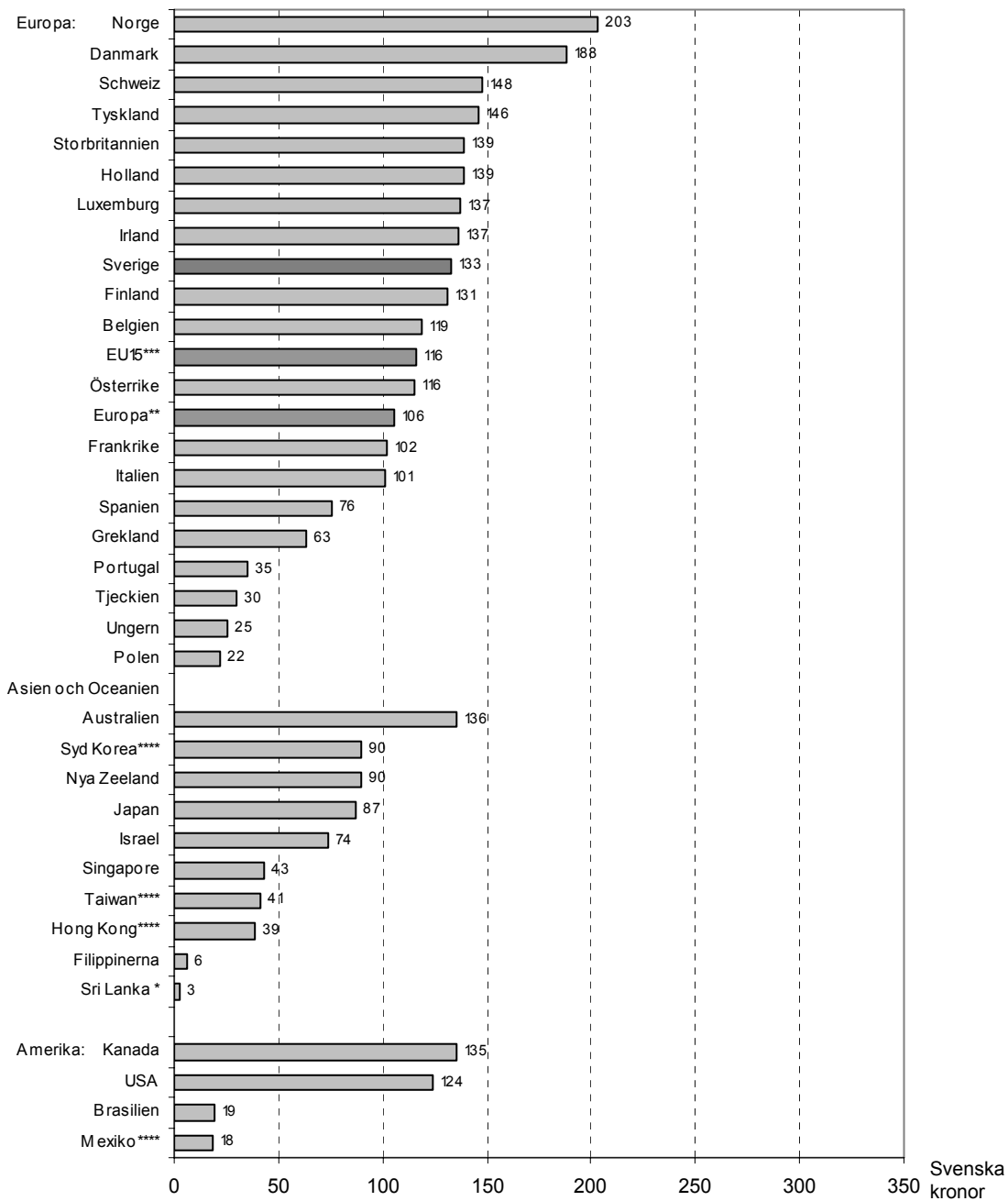
I övriga världen är det bara i Australien, Kanada och USA som lönen för arbetad tid är i nivå med Sverige. Av dess är lönen högst i Australien med 136 kronor följt av Kanada och USA med 135 respektive 124 kronor.

2 kronor och 70 öre i timmen i Sri Lanka

Lägst löner är det i de fattiga länderna i Asien och Sydamerika. Här är lönerna bara bråkdelen av lönerna i de rika länderna. Lägst är lönen i Sri Lanka, endast 2 kronor och 70 öre¹, följt av Filippinerna med 6 kronor. Tyvärr ingår inte Indien och Kina i BLS sammanställning men en gissning är att de är i närheten av lönerna i Filippinerna. Möjligen något högre i Kina med tanke på att den ekonomiska utvecklingen varit mycket stark i Kina de senaste åren.

¹ Gäller år 2005.

**Diagram 3 Lön för arbetad tid för industriarbetare.
Svenska kronor per timme år 2006**

* År 2005

** Vägt genomsnitt för samtliga 20 länderna i Europa

*** Vägt genomsnitt för 15 första EU-länderna

**** Lönekostnad

4

Lönekostnad

Lönekostnaden inkluderar alla betalningar som går direkt till den anställde. Det gäller såväl lön för arbetad tid som lön för ej arbetad tid. Till lön för ej arbetad tid räknas främst helglön och semesterlön.

Lönekostnad

Lön för arbetad tid och lön för *ej* arbetad tid.

I lön för *ej* arbetad tid ingår helglön, semesterersättning och bonus och liknande, dock inte sjuklön.

Norge och Danmark toppar även lönekostnaderna

Lönekostnaden är klart högst i Norge och Danmark, 242 respektive 234 kronor. Endast i dessa två länder är lönekostnaden över 200 kronor i timmen. Närmast efter kommer återigen Tyskland och Schweiz med 189 respektive 184 kronor (se diagram 4).

Sverige 10 kronor över EU15

Lönekostnaden i Sverige är 157 kronor vilket placerar Sverige strax under mitten bland EU länderna. Det är dock högre än de 147 kronor som är den genomsnittliga lönekostnaden för EU15 (de 15 första EU-länderna) och ytterligare en bit över genomsnittet för Europa, 134 kronor.

Lägst lönekostnader i Europa är det i Polen, 30 kronor, Ungern, 33 kronor, Tjeckien, 37 kronor och Portugal med 45 kronor.

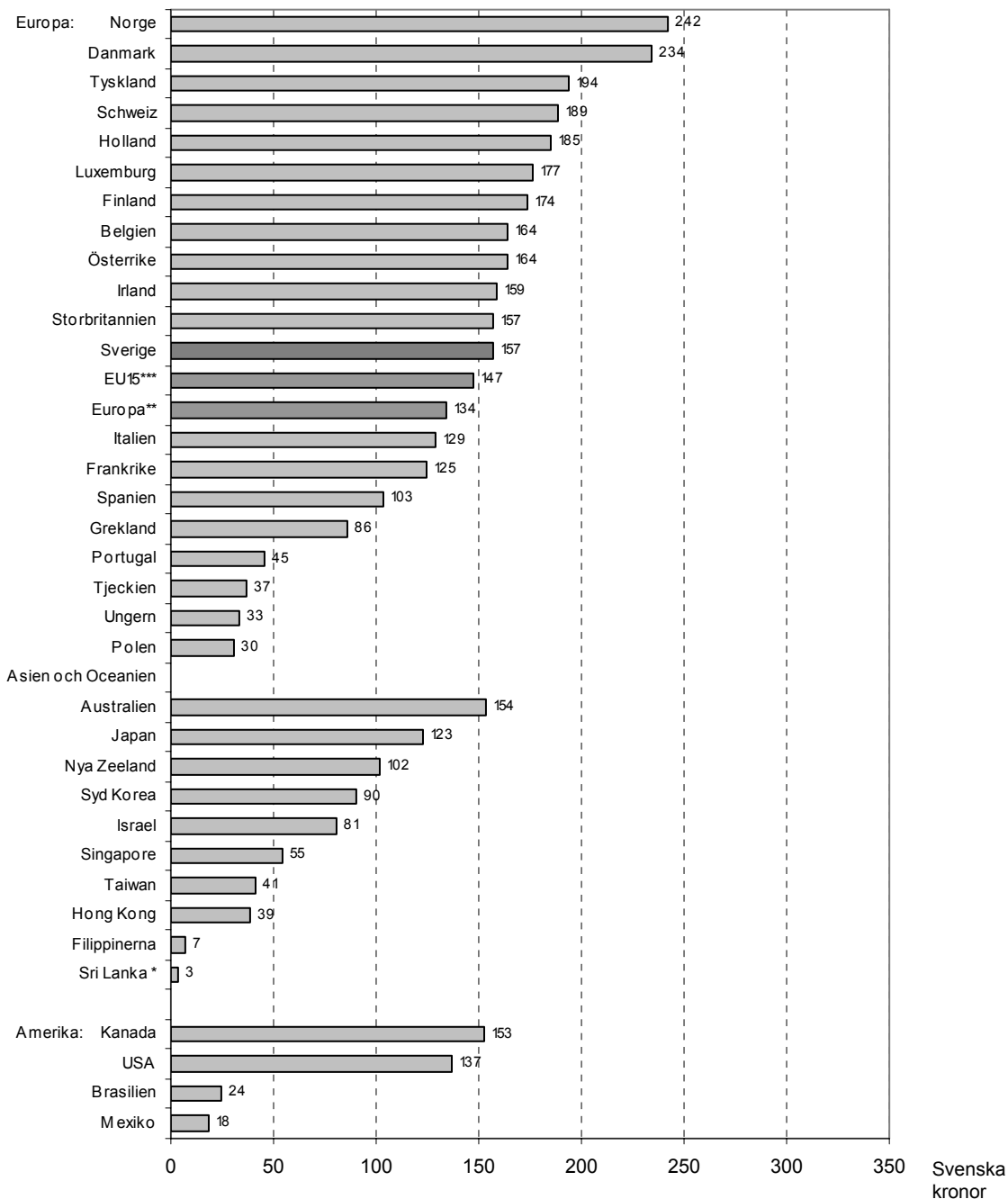
Liksom lön för arbetad tid så är det nästan bara i Australien, Kanada och USA av länderna utanför Europa som har lönekostnaderna på ungefär samma nivå som Sverige. I Australien är lönekostnaden 154 kronor, i Kanada 153 kronor och i USA 137 kronor. Relativt nära Sverige ligger också Japan med 123 kronor.

Lönekostnaden i Sri Lanka två procent av lönen i Sverige

Lägst lönekostnad har Sri Lanka med endast 3 kronor och 50 öre². Det motsvarar 2,2 procent av lönekostnaden i Sverige. I Filippinerna är lönekostnaden 7 kronor. Det vill säga dubbelt så hög som i Sri Lanka men det motsvarar ändå bara 4,7 procent av lönekostnaden i Sverige.

² Gäller år 2005

**Diagram 4.1 Lönekostnad för industriarbetar.
Svenska kronor per timme år 2006**

* År 2005

** Vägt genomsnitt för samtliga 20 länderna i Europa

*** Vägt genomsnitt för 15 första EU-länderna

5

Arbetskostnad

Arbetskostnaden motsvarar hela den kostnad en arbetsgivare har för sina anställda. Det gäller såväl lönekostnader som de så kallade arbetsgivaravgifterna. Med arbetsgivaravgifter avses främst försäkrings- och pensionsavgifter som är kopplade till den anställde.

Arbetskostnad

Lönekostnad och arbetsgivaravgifter
Arbetsgivaravgifter består främst av avgifter för sjuk- och arbetsskadeförsäkringar, ålders- och tilläggspensioner.

Arbetsgivaravgifternas innehåll och storlek varierar dock ganska mycket mellan olika länder. Dessutom kan de variera för olika grupper av anställda i samma land. Till exempel så är arbetsgivaravgifterna i Sverige för arbetare inom industrin 39 procent av lönesumman medan de för tjänstemän är hela 47 procent. Skillnaden beror främst på högre pensionsavgifter för tjänstemän.

Norge ensam i topp

Vad gäller arbetskostnad så är Norge i en klass för sig med hela 303 kronor. Närmast efter kommer Danmark med 261 kronor och Tyskland med 252 kronor. Endast dessa tre länder har arbetskostnader på över 250 kronor. I ytterligare sju länder är arbetskostnaden över 200 kronor och bland dessa placerar sig Sverige i mitten med 234 kronor. Det innebär även att arbetskostnaden i Sverige är den totalt 6e högsta bland alla 34 länder som jämförs. Det är några placeringar högre än när bara lön för arbetad tid och lönekostnaden jämförs. Skillnaden i arbetskostnad är även större jämfört med genomsnittet för Europa och EU15 vars genomsnittliga arbetskostnad är 179 kronor respektive 198 kronor (se diagram 5).

Förklaringen till att Sverige hamnar högre när hela arbetskostnaden jämförs är att mycket av det som i Sverige ingår i arbetsgivaravgifterna i andra länder i stället betalas ut direkt som lön till den anställde som sen på egen hand får betala olika försäkringar och pensionsavgifter (se kapitel 6).

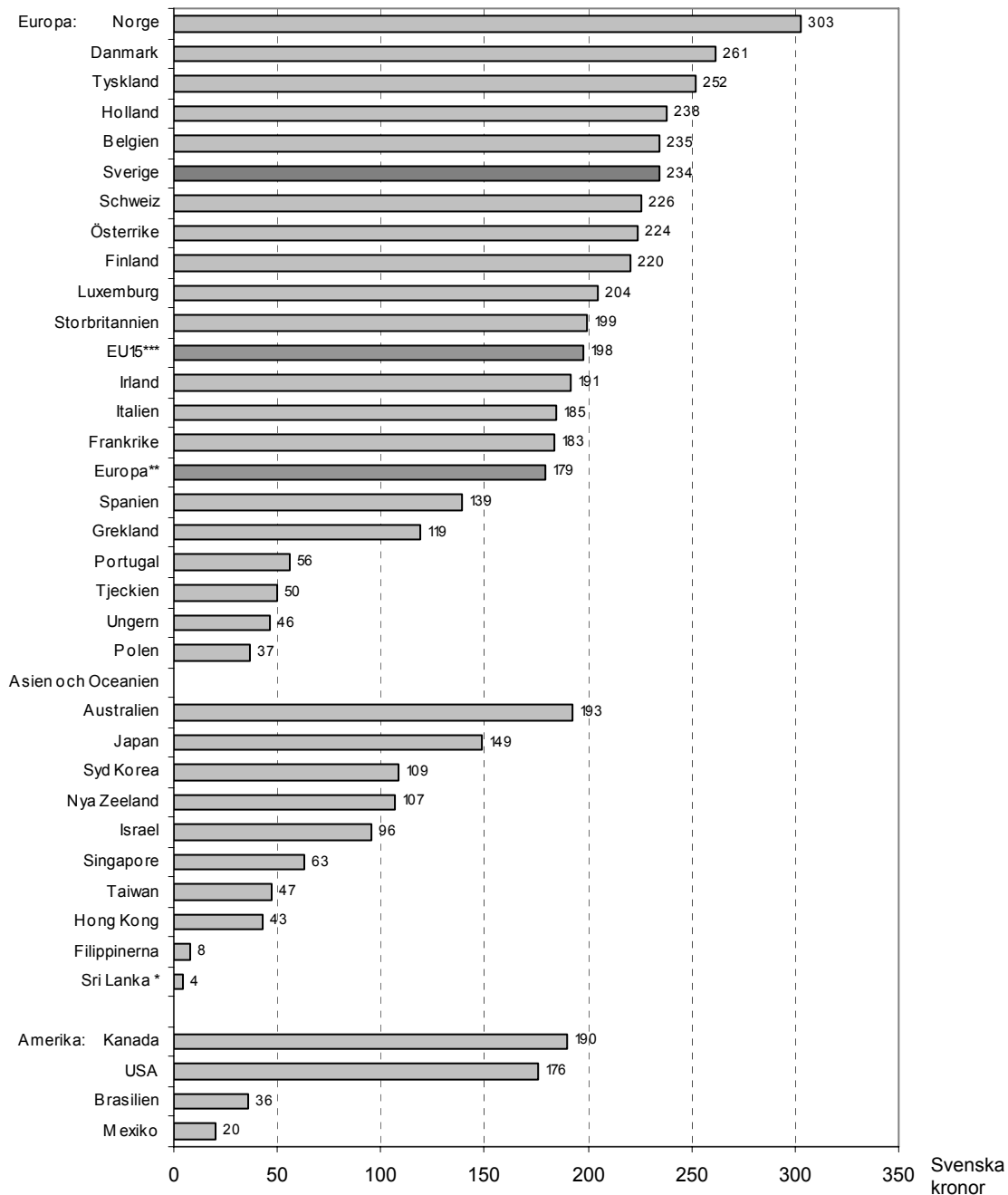
I övriga världen toppas arbetskostnaden av Australien med 193 kronor följt av Kanada, 190 kronor, USA, 176 kronor och Japan med 149 kronor.

Polen lägst i Europa och Sri Lanka lägst i världen

Lägst arbetskostnad har Sri Lanka med 4 kronor och 6 öre³. Det motsvarar knappt två procent av arbetskostnaden i Sverige. I Europa är arbetskostnaden lägst i Polen och Ungern med 37 respektive 46 kronor. Det motsvarar 16 respektive 20 procent av arbetskostnaden i Sverige.

³ Gäller år 2005

**Diagram 5 Arbetskostnad för industriarbetare.
Svenska kronor per timme år 2006**

* Vägt genomsnitt för 15 första EU-länderna, exklusive Grekland

** År 2003

6

Andel lön och arbetsgivaravgifter

Hur stor del av arbetskostnaden som består av lön respektive arbetsgivaravgifter i olika former varierar kraftigt mellan de olika länderna. I diagram 6 anges lön för arbetad, lön för ej arbetad tid samt arbetsgivaravgifter i procent av arbetskostnaden.

Störst andel arbetsgivaravgifter i Sverige och Brasilien

I Sverige är andelen arbetsgivaravgifter 33 procent⁴ av hela arbetskostnaden. Resterande 67 procent är följaktligen lönekostnader. Det innebär att Sverige tillsammans med Brasilien är de länder som har högst andel arbetsgivaravgifter. Närmast efter kommer Frankrike med 32 procent samt Italien och Belgien med 30 procent. Genomsnittet för Europa och EU15 är lägre, 25 respektive 26 procent och strax under genomsnittet ligger Tyskland med 23 procent. I USA är andelen 22 procent (se diagram 6).

Minst andel i Danmark och Nya Zeeland

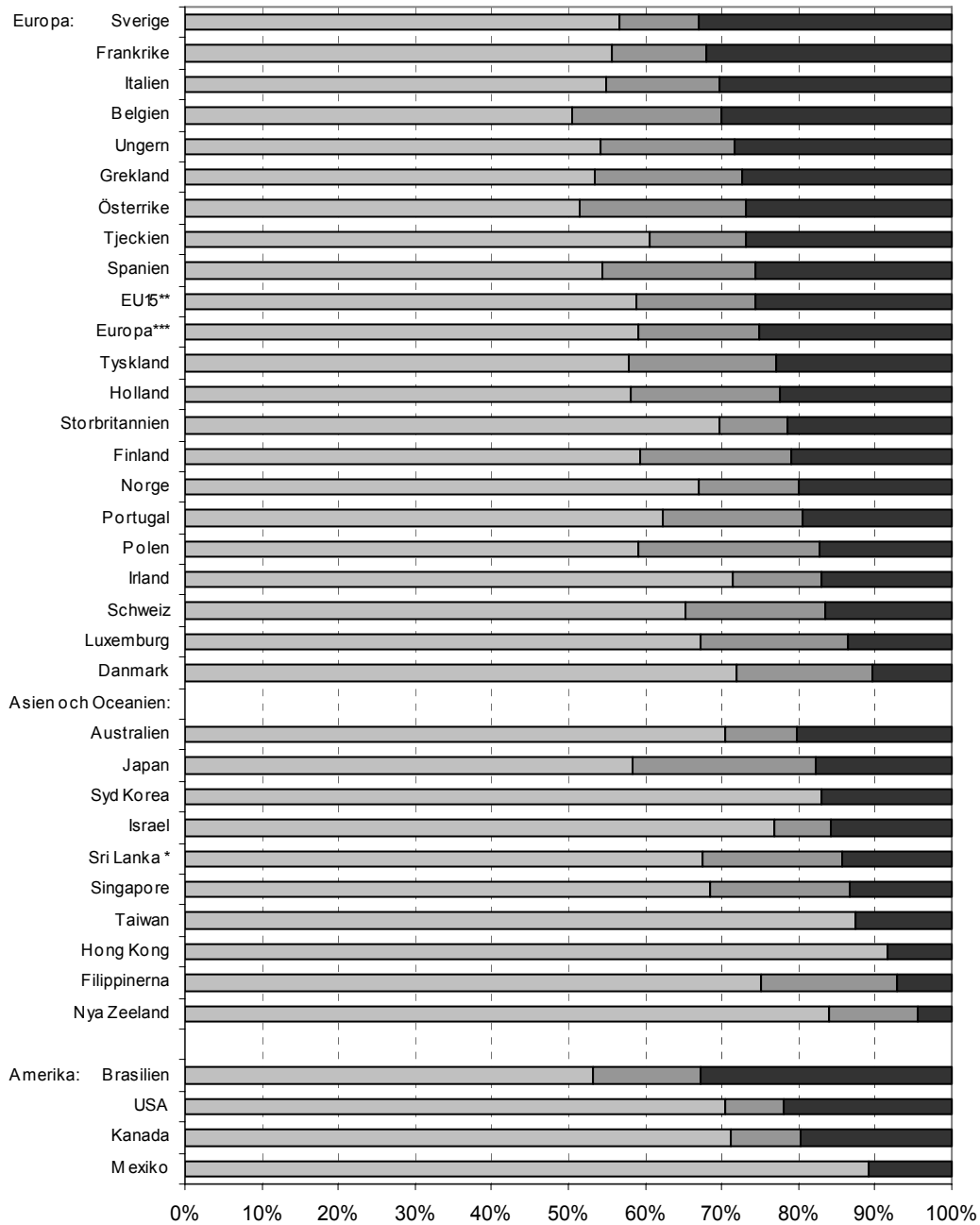
Lägst andel arbetsgivaravgifter i Europa har Danmark där endast tio procent av arbetskostnaden är arbetsgivaravgifter. Denna låga nivå matchas bara av Hong Kong, Filippinerna och Nya Zeeland där arbetsgivaravgifterna endast är åtta, sju respektive fyra procent av arbetskostnaden.

Arbetsgivaravgifter bara en del av välfärden

Det bör noteras att arbetsgivaravgifternas storlek är en dålig indikator på den grad av välfärd som råder i ett land då arbetsgivaravgifter bara är ett sätt att finansiera offentliga utgifter. Ländernas olika skattesystem och andra typer av avgiftssystem är minst lika avgörande.

⁴ Denna procentsiffra ska ej förväxlas med det procenttal som i Sverige anges för att beräkna arbetsgivaravgifterna. Arbetsgivaravgiften beräknas då i procent av lönesumman och var år 2006 i cirka 42 procent genomsnitt.

Diagram 6 Lön för arbetad tid, lön för ej arbetad tid och arbetsgivaravgifter i procent av arbetskostnaden. År 2006.

Förklaring till diagram 6

7

Löneutveckling år 2000-2006

I Sverige har lönerna ökat med 21 procent för industriarbetare de senaste sex åren, år 2000-2006. Räknas inflationen bort så återstår en real löneökning på tio procent. Det innebär att lönerna nominellt ökat mindre i Sverige än i de flesta andra länder men att reallönerna ökat mer i Sverige än i flertalet andra länder.

77 procent i Ungern

Mest har lönerna ökat i Ungern. Där har lönerna ökat med hela 77 procent (nominellt) vilket är i särklass mest i Europa. Närmast efter kommer Tjeckien, Grekland och Irland där lönerna ökat med runt 40 procent. Strax under 30 procent har lönerna ökat i Italien, Spanien och Storbritannien (se diagram 7.1).

Nominell och real löneutveckling

Skillnaden mellan nominell och real löneutveckling är att i real löneutveckling är inflationen borträknad. Real löneutveckling är alltså lika med nominell löneutveckling minus inflation. Med inflationen avses här konsumentprisernas förändring enligt konsumentprisindex.

Löneutvecklingen beräknad på lönekostnad

Lönernas förändring beräknas här på lönekostnaden. Detta på grund av att lön för arbetad tid ej redovisas för alla 34 länder och att arbetskostnaden till stor del består av delar som regleras via lagstiftning och alltså inte direkt har med löntagarnas löneutveckling att göra.

Minst i Schweiz och Tyskland

Minst i Europa har lönerna ökat i Schweiz och Tyskland. Där har lönerna endast ökat med nio respektive tolv procent. Även i Frankrike, Danmark, Österrike, och Belgien har lönerna ökat mindre än i Sverige, mellan 16-19 procent.

Låglöneländer i topp i övriga världen

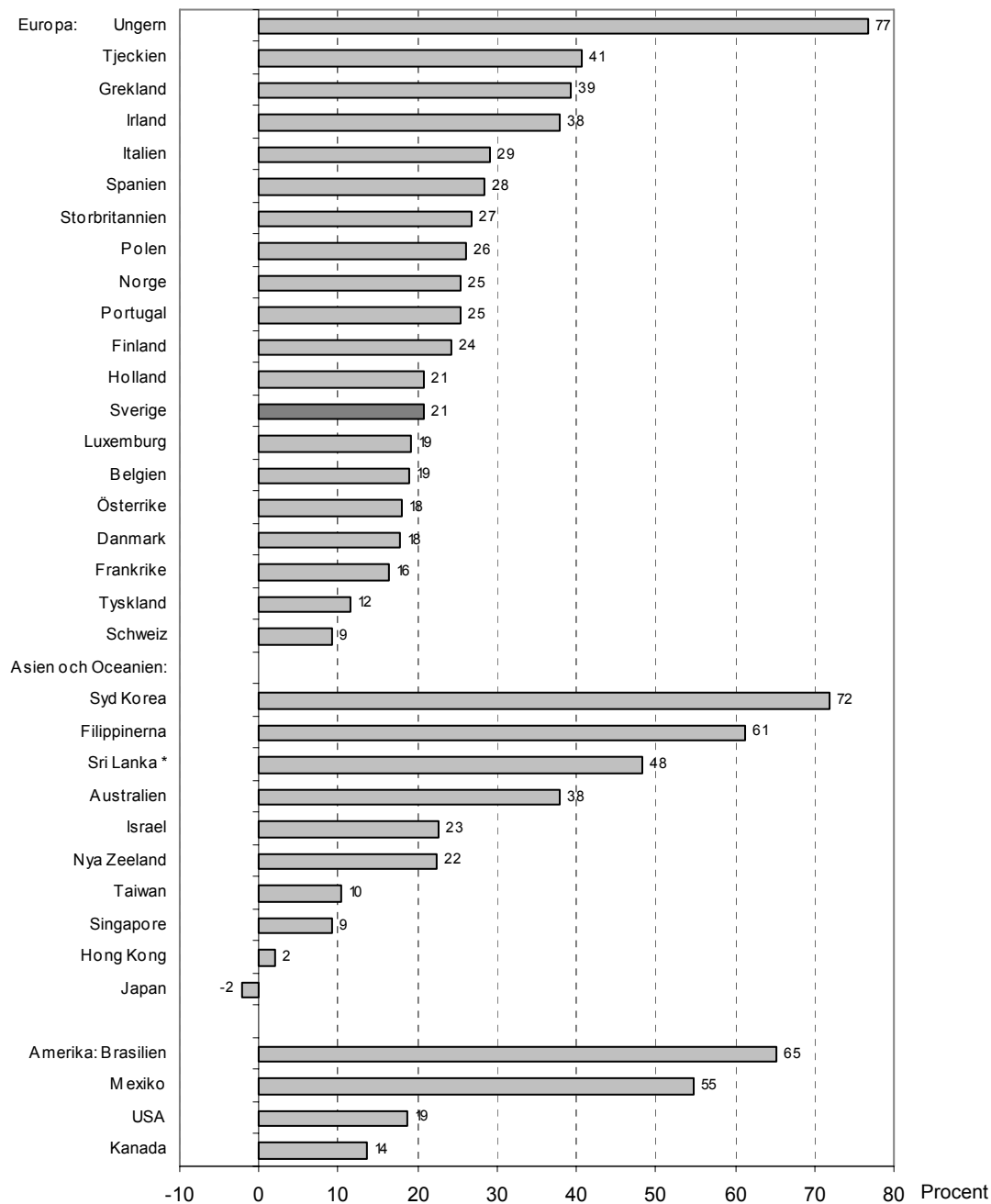
Utanför Europa så finns det dock flera länder som matchar Ungerns löneökning. Det gäller främst länder med relativt låga lönenivåer som Syd Korea, Filippinerna, Brasilien och Mexiko. I dessa har lönerna ökat med mellan 55 till 72 procent.

Bland länderna utanför Europa som har ungefär lika höga lönenivåer som i Sverige så är det främst i Australien som lönerna ökat mycket. Där har lönerna ökat med hela 38 procent. I USA och Kanada har dock lönerna ökat mindre än i Sverige, 19 respektive 14 procent.

Minus två procent i Japan

Minst har lönerna ökat i Japan och Hong Kong. I Japan till och med minskade lönerna med två procent och i Hong Kong stannade löneökningarna på blygsamma två procent.

**Diagram 7.1 Förändring av lönekostnad för industriarbetare.
Beräknat i nationell valuta år 2000-2006.**

* År 2000-2005

Real löneutveckling år 2000-2006

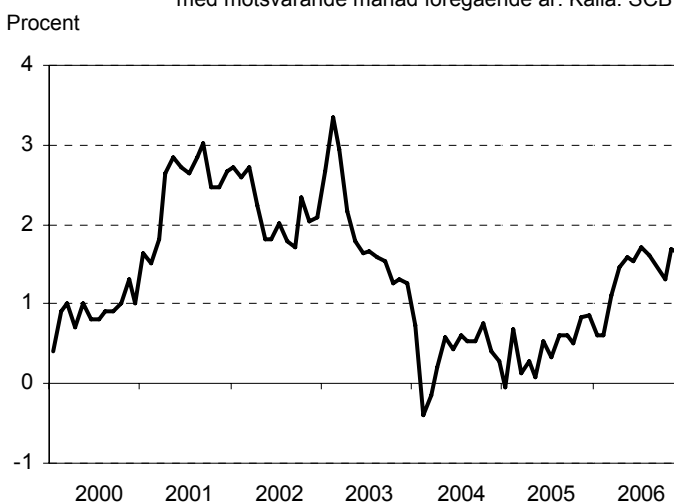
Den reala löneutvecklingen visar hur mycket av den nominella löneökningen som blir kvar när inflationen räknats bort. I de flesta länder åter inflationen i form av stigande konsumentpriserna upp en stor del av den nominella löneökningen, så även i Sverige. Hur inflationen utvecklats i Sverige år 2000-2006 framgår av diagram 7.2.

Fyra procent realt i Sverige

I Sverige ökade reallönen för industriarbetare med tio procent år 2000-2006. Större delen av den 21 procent stora nominella löneökningen kom alltså inte löntagarna till del på grund av att också priserna ökade med elva procent under samma period. Även i de flesta andra länder har lönerna ökat betydligt mindre realt än nominellt. Inte minst gäller det Sri Lanka där inflationen till och med ökat mer än vad lönerna ökat och reallönerna har därför minskat med två procent (se diagram 7.3).

Diagram 7.2 Inflationstakten i Sverige

Förändring av konsumentprisindex (KPI) jämfört med motsvarande månad föregående år. Källa: SCB

Även i bland annat Tyskland, USA och Kanada har den reala löneutvecklingen bara blivit några enstaka procent trots nominella löneökningar på mellan 12-19 procent.

Ungern 35 procents reallöneökning

Betydligt mer har reallönerna ökat i Ungern och Tjeckien, 35 respektive 27 procent. Dagens låga löner i Ungern och Tjeckien ökar alltså i rask takt såväl nominellt som realt och med nuvarande ökningstakt är det bara en tidsfråga innan de når upp till samma lönenivå som i Sverige.

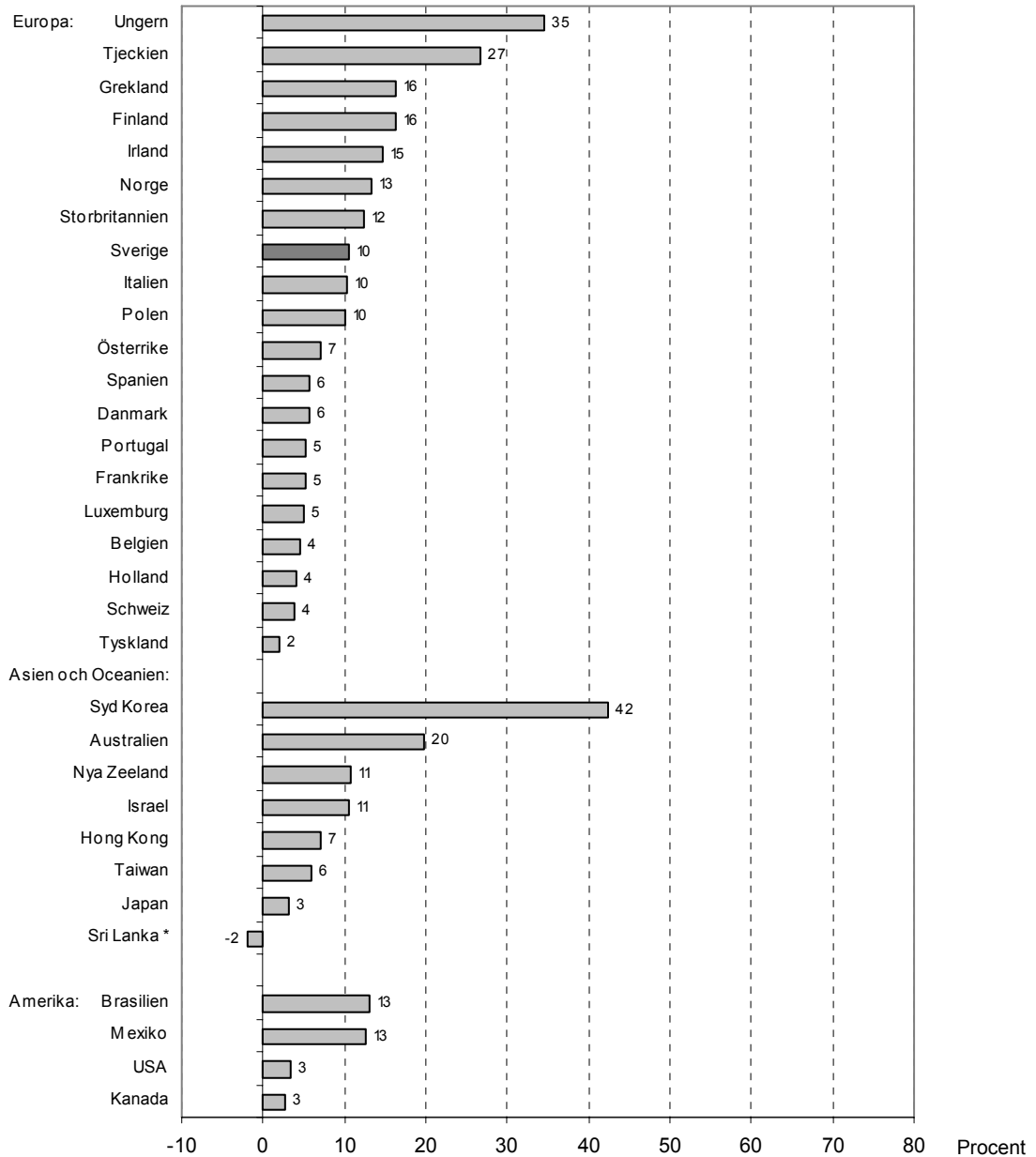
Syd Korea i topp med 42 procent

Mest ökar dock reallönerna i Syd Korea, hela 42 procent, vilket är klart mest av alla 34 länder. Även i Australien ökade reallönerna relativt mycket, 20 procent.

Deflation vände lönesänkning till reallöneökning i Japan

Noterbart vad Japan och Hong Kong är att dessa haft så kallad deflation, det vill säga att priserna har minskat. I Japan minskade priserna med fem procent vilket medfört att reallönerna ökade med tre procent trots att lönerna minskade nominellt med två procent.

Diagram 7.3 Real förändring av lönekostnad för industriarbetare år 2000-2006
 Real förändring = Nominell förändring minus inflation

** År 2000-2005

Filippinerna och Singapore ingår ej i diagram 7.3 på grund av att data gällande prisutveckling för hela perioden saknas.

Tabellbilaga

Tabell 1 Lön för arbetad tid, lönekostnad och arbetskostnad per timme för industriarbetare. Svenska kronor och nationell valuta år 2006

Land	Svenska kronor per timme			Nationell valuta per timme			
	Lön för arbetad tid	Löne-kostnad	Arbets-kostnad	Valuta	Lön för arbetad tid	Löne-kostnad	Arbets-kostnad
Amerika							
Brasilien	19	24	36	Real	6	7	11
Kanada	135	153	190	Dollar	21	23	29
Mexiko	..	18	20	Peso	..	27	30
USA	124	137	176	Dollar	17	19	24
Asien och Oceanien							
Australien	136	154	193	Dollar	24	28	35
Filippinerna	6	7	8	Peso	41	51	55
Hong Kong	..	39	43	Dollar	..	41	45
Israel	74	81	96	Shekel	44	49	58
Japan	87	123	149	Yen	1372	1931	2350
Nya Zeeland	90	102	107	Dollar	19	21	22
Singapore	43	55	63	Dollar	9	12	14
Sri Lanka *	2,7	3,5	4,1	Rupee	37	47	55
Syd Korea	..	90	109	Won	..	11663	14049
Taiwan	..	41	47	Dollar	..	183	209
Europa							
Belgien	119	164	235	Euro	13	18	25
Danmark	188	234	261	Kronor	152	189	211
Finland	131	174	220	Euro	14	19	24
Frankrike	102	125	183	Euro	11	13	20
Grekland	63	86	119	Euro	6,9	9,3	13
Holland	139	185	238	Euro	15	20	26
Irland	137	159	191	Euro	15	17	21
Italien	101	129	185	Euro	11	14	20
Luxemburg	137	177	204	Euro	15	19	22
Norge	203	242	303	Kronor	177	210	263
Polen	22	30	37	Zloty	9	13	15
Portugal	35	45	56	Euro	4	5	6
Schweiz	148	189	226	Franc	25	32	38
Spanien	76	103	139	Euro	8	11	15
Storbritannien	139	157	199	Pund	10	12	15
Sverige	133	157	234	Kronor	133	157	234
Tjeckien	30	37	50	Kronor	93	112	153
Tyskland	146	194	252	Euro	16	21	27
Ungern	25	33	46	Forint	718	950	1324
Österrike	116	164	224	Euro	12	18	24
EU15**	116	147	198				
Europa***	106	134	179				
EU18****	104	132	177				

* År 2005

** Vägt genomsnitt för 15 första EU-länderna

*** Vägt genomsnitt för samtliga 20 länderna i Europa

**** Vägt genomsnitt för de 18 länder som ingår i EU (dvs exkl Norge o Schweiz)

.. Uppgift ej tillgänglig

Tabell 2 Förändring (nominell och real) av lön och arbetskostnad.
Nationell valuta år 2006**

Land	Nominell förändring			Real (deflaterad) förändring**		
	Lön för arbetad tid	Löne-kostnad	Arbets-kostnad	Lön för arbetad tid	Löne-kostnad	Arbets-kostnad
Amerika						
Brasilien	5,2	5,1	5,1	2,6	2,6	2,6
Kanada	0,4	0,5	0,4	-0,9	-0,9	-1,0
Mexiko	..	4,5	4,5	..	1,1	1,1
USA	1,4	1,2	0,0	-1,3	-1,5	-2,7
Asien och Oceanien						
Australien	5,4	5,4	5,4	2,6	2,6	2,6
Filippinerna	8,1	8,1	8,1	1,7	1,7	1,7
Hong Kong	..	2,2	2,2	..	0,2	0,2
Israel	3,4	3,5	4,5	1,3	1,4	2,3
Japan	-1,2	-0,9	-0,9	-0,9	-0,6	-0,6
Nya Zeeland	4,5	4,9	4,9	1,7	2,2	2,1
Singapore	11,7	11,7	11,7	10,6	10,6	10,6
Sri Lanka *	3,9	3,9	3,9	-6,1	-6,1	-6,1
Syd Korea	..	7,7	7,7	..	5,5	5,5
Taiwan	..	1,4	1,4	..	0,8	0,8
Europa						
Belgien	2,5	2,5	2,5	0,0	0,1	0,0
Danmark	1,9	1,9	2,0	-0,1	-0,1	-0,1
Finland	4,1	4,1	4,4	2,8	2,7	3,0
Frankrike	2,9	2,8	2,8	0,9	0,9	0,9
Grekland	4,1	4,3	4,2	0,7	0,9	0,8
Holland	0,7	0,8	0,7	-1,6	-1,6	-1,6
Irland	3,8	5,3	6,5	1,2	2,7	3,8
Italien	3,3	3,3	2,5	0,6	0,6	-0,2
Luxemburg	0,8	0,8	0,8	-2,1	-2,1	-2,1
Norge	4,3	4,3	4,3	2,2	2,2	2,2
Polen	6,0	6,0	6,0	4,7	4,7	4,7
Portugal	4,1	4,3	4,3	0,8	0,9	0,9
Schweiz	1,1	1,1	1,1	-0,3	-0,3	-0,3
Spanien	4,2	4,1	4,2	0,8	0,7	0,7
Storbritannien	4,0	4,1	4,0	1,5	1,6	1,6
Sverige	3,0	3,0	3,0	1,7	1,7	1,7
Tjeckien	5,8	5,9	5,9	4,1	4,2	4,2
Tyskland	0,8	1,9	1,7	-0,5	0,5	0,3
Ungern	8,3	8,2	8,3	4,8	4,8	4,8
Österrike	2,8	2,8	2,8	0,9	0,9	0,9

* År 2000-2005

** Real förändring avser nominell förändring minus inflation

.. Uppgift ej tillgänglig

Tabell 3 Förändring (nominell och real) av lön och arbetskostnad
Nationell valuta år 2000-2006**

Land	Nominell förändring			Real (deflaterad) förändring**		
	Lön för arbetad tid	Löne-kostnad	Arbets-kostnad	Lön för arbetad tid	Löne-kostnad	Arbets-kostnad
Amerika						
Brasilien	65	65	66	13	13	14
Kanada	14	14	19	3	3	8
Mexiko	..	55	53	..	13	12
USA	17	19	21	2	3	6
Asien och Oceanien						
Australien	38	38	40	20	20	21
Filippinerna	60	61	62
Hong Kong	..	2	6	..	7	11
Israel	22	23	24	10	11	12
Japan	0	-2	-1	5	3	5
Nya Zeeland	22	22	21	10	11	10
Singapore	9	9	8
Sri Lanka *	48	48	48	-2	-2	-2
Syd Korea	..	72	51	..	42	25
Taiwan	..	10	8	..	6	4
Europa						
Belgien	19	19	16	4	4	2
Danmark	18	18	21	6	6	9
Finland	17	24	23	10	16	15
Frankrike	21	16	19	9	5	7
Grekland	37	39	49	15	16	25
Holland	20	21	23	3	4	6
Irland	39	38	44	16	15	20
Italien	32	29	27	13	10	9
Luxemburg	18	19	17	4	5	3
Norge	25	25	32	13	13	20
Polen	29	26	27	13	10	10
Portugal	31	25	25	10	5	5
Schweiz	9	9	9	4	4	3
Spanien	27	28	30	4	6	7
Storbritannien	34	27	32	18	12	17
Sverige	20	21	23	9	10	13
Tjeckien	41	41	32	27	27	19
Tyskland	11	12	11	2	2	1
Ungern	75	77	71	34	35	30
Österrike	17	18	17	7	7	6

* År 2000-2005

** Real förändring avser nominell förändring minus inflation

.. Uppgift ej tillgänglig

Tabell 4 Växelkurser och inflation.

Växelkurser mot svenska kronan (Källa Riksbanken)

Inflation enligt IPI*** eller KPI**** (Källa OECD)

Land	Valuta	Växelkurs År 2006	Förändring av växelkurs Procent		Inflation enl IPI*** och KPI** Procent	
			År 2006	År 2000-2006	År 2006	År 2000-2006
Amerika						
Brasilien	Real	3,4	-3	-32	2,5	46
Kanada	Dollar	6,5	5	5	1,4	10
Mexiko	Peso	0,68	-1	-30	3,4	37
USA	Dollar	7,4	-1	-20	2,8	15
Asien och Oceanien						
Australien	Dollar	5,6	-2	4	2,7	15
Filippinerna	Peso	0,14	6	-31	6,3	..
Hong Kong	Dollar	0,95	-1	-19	2,0	-5
Israel	Shekel	1,7	-1	-26	2,1	11
Japan	Yen	0,063	-6	-25	-0,3	-5
Nya Zeeland	Dollar	4,8	-9	15	2,7	11
Singapore	Dollar	4,6	3	-13	1,0	..
Sri Lanka *	Rupee	0,074	0	-38	10,6	51
Syd Korea	Won	0,0077	6	-5	2,1	21
Taiwan	Dollar	0,23	-2	-23	0,6	4
Europa						
Belgien	Euro	9,3	0	10	2,5	14
Danmark	Kronor	1,2	0	9	2,1	12
Finland	Euro	9,3	0	10	1,3	7
Frankrike	Euro	9,3	0	10	1,9	11
Grekland	Euro	9,3	0	10	3,4	20
Holland	Euro	9,3	0	10	2,3	16
Irland	Euro	9,3	0	10	2,5	20
Italien	Euro	9,3	0	10	2,7	17
Luxemburg	Euro	9,3	0	10	2,9	14
Norge	Kronor	1,2	-1	10	2,0	11
Polen	Zloty	2,4	3	13	1,2	15
Portugal	Euro	9,3	0	10	3,3	19
Schweiz	Franc	5,9	-2	8	1,4	5
Spanien	Euro	9,3	0	10	3,4	21
Storbritannien	Pund	13,6	0	-2	2,4	13
Sverige	Kronor	1	0	0	1,3	9
Tjeckien	Kronor	0,33	5	38	1,6	11
Tyskland	Euro	9,3	0	10	1,4	9
Ungern	Forint	0,035	-6	8	3,3	31
Österrike	Euro	9,3	0	10	1,9	10,1

* Inflation enligt år 2005 *** IPI=Implicitprisindex (prisutveckling för privat konsumtion enligt National-räkenskaperna)

** År 2000-2005

.. Uppgift ej tillgänglig **** KPI= Konsumentprisindex (använt för de länder som IPI ej är tillgängligt)

Exempel på tolkning av växelkurser:

1 euro kostade 9,3 svenska kronor år 2006.

Euron blev 10 procent dyrare räknat i svenska kronor mellan år 2000-2006.

1 U.S.dollar kostade 7,4 svenska kronor år 2006

U.S.dollarn blev 20 procent billigare räknat i svenska kronor mellan år 2000-2006.

Mars 2008
www.lo.se